

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت - وزارت نیرو - وزارت راه و شهرسازی
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت ورزش و جوانان
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - سازمان برنامه و بودجه کشور
وزارت کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - سازمان انرژی اتمی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۳/۱۰ به پیشنهاد مشترک شماره ۱۱۶۷۲۱۰ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۴ سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اجرایی بندهای (الف)، (ب)، (ج)، (د) و (ح) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بندهای (الف)، (ب)، (ج)، (د) و (ح) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - قانون: قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور.

ب - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ - سازمان: سازمان بورس و اوراق بهادار.

ت - بانی / ناشر: وزارت امور اقتصادی و دارایی، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شرکت های وابسته به وزارتخانه های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان های انرژی اتمی ایران و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، شهرداری های کشور و سازمان های وابسته که حسب مورد بانی / ناشر اوراق مالی اسلامی هستند.

ث - طرح: طرح های دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی با اولویت اجرای پروژه ها و طرح های میادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب های مرزی، طرح های حمل و نقل به ویژه ریلی با اولویت مطالعه طرح و اجرای خط سواحل مکران - سراوان و استان خراسان رضوی و وسایط نقلیه برقی، مسکن و توسعه شهری و روستایی، طرح های آبرسانی و تأمین آب شرب و کشاورزی و احیای قنوات، احداث و تکمیل طرح های آب شیرین کن، تکمیل شبکه جمع آوری و انتقال فاضلاب، طرح های زیربنایی آب و خاک (زهکشی)، تصفیه خانه های آب و فاضلاب، نیروگاه های برق با اولویت طرح (پروژه) های با بازدهی (راندمان) بالا مانند تولید همزمان برق و آب شیرین و برق و گرما (CHP) و برق و گرما و سرما (CCHP) شبکه های انتقال و توزیع برق، تولید انرژی های نو و تجدیدپذیر، احداث و تکمیل طرح های نیمه تمام ورزشی، اجرای طرح های ساماندهی دانشگاه ها، احداث، تکمیل و تجهیز

دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها و پژوهشکده‌ها، پارک‌های علم و فناوری، خوابگاه‌ها و بیمارستان‌های نیمه تمام وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و مقابله با ریزگردها، شرکت‌های کشاورزی و دامپروری با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته متقاضی استفاده از اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد.

ج- اوراق مالی اسلامی: اوراق بهادار اسلامی با نام یا بی نام که به موجب قانون و مقررات مربوط یا مجوز بانک مرکزی و یا سازمان به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین منتشر می‌شود و شامل اوراق مشارکت، صکوک و اسناد خزانه اسلامی است.

۱- اوراق مشارکت: اوراق بهادار اسلامی که تابع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶ - و آیین نامه اجرایی آن و یا قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - است.

۲- صکوک اسلامی: نوعی اوراق بهادار که طبق قوانین و مقررات و یا براساس دستورالعمل‌های مصوب سازمان و یا بانک مرکزی منتشر می‌شود، نظیر صکوک اجاره و صکوک استصناع.

۳- اسناد خزانه اسلامی: مطابق تعریف مقرر در آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

چ- کمیته: کمیته مدیریت و نظارت بر انتشار اوراق بهادار ریالی موضوع جزء (۱) بند (ل) تبصره (۵) قانون.

ماده ۲- در اجرای بند (الف) تبصره (۵) قانون، به بانی / ناشر اجازه داده می‌شود مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی به منظور اجرای طرح‌ها با تضمین خود منتشر نمایند. سهم بانی / ناشر به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

ردیف	ذی نفعان موضوع بند (الف) تبصره (۵)	مبلغ (میلیارد ریال)
۱	شرکت‌های تابعه وزارت نفت	۱۰٫۰۰۰
۲	شرکت‌های تابعه وزارت نیرو	۱۵٫۰۰۰
۳	شرکت‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی	۱۰٫۰۰۰
۴	شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۰٫۰۰۰
۵	شرکت‌های تابعه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۵٫۰۰۰
۶	شرکت‌های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۰٫۰۰۰
۷	شرکت‌های تابعه وزارت جهاد کشاورزی	۱۰٫۰۰۰
۸	شرکت‌های تابعه وزارت ورزش و جوانان	۵٫۰۰۰
۹	شرکت‌های تابعه سازمان انرژی اتمی ایران	۹٫۰۰۰
۱۰	شرکت‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۷٫۰۰۰
۱۱	شرکت‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۷٫۰۰۰
۱۲	شرکت‌های تابعه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۲٫۰۰۰
	جمع کل	۱۰۰٫۰۰۰

تبصره - در صورت عدم جذب مبالغ پیش‌بینی شده مطابق جدول فوق توسط هر یک از بانی/ناشر یادشده، مبالغ توسط سازمان برنامه و بودجه کشور به سهم سایر دستگاه‌های مندرج در جدول فوق افزوده می‌شود.

ماده ۳- هنگام واگذاری طرح (پروژه)‌هایی که مطابق این آیین‌نامه برای آنها اوراق مالی اسلامی منتشر شده است، براساس قوانین و مقررات مربوط نسبت به تعیین تکلیف تضمین‌های آنها اقدام خواهد شد.

ماده ۴- بانی/ناشر در چارچوب مصوبات کمیته می‌تواند به منظور تأمین تمام یا قسمتی از منابع مالی مورد نیاز طرح‌های خود که حجم انتشار آن از سوی بالاترین مقام مجاز دستگاه اجرایی ذی‌ربط در چارچوب بودجه مصوب دستگاه مربوط در سقف جدول مذکور در ماده (۲) این آیین‌نامه به بانک مرکزی/سازمان اعلام می‌شود، نسبت به تقاضای موافقت اولیه از بانک مرکزی/سازمان برای انتشار اوراق مذکور براساس قوانین و مقررات مربوط اقدام کند.

ماده ۵- در اجرای بند (ب) تبصره (۵) قانون، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از دریافت درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی ریالی و ارزی (اسناد، مشارکت و صکوک) برای اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها مندرج در پیوست شماره (۱) قانون تا مبلغ دویست هزار میلیارد (۲۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند.

تبصره ۱- سهم هریک از دستگاه‌های اجرایی از اوراق مذکور و عنوان طرح‌های ذی‌نفع موضوع این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و نوع اوراق موضوع این ماده توسط سازمان، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای تسویه پرداخت‌های مرتبط با اوراق مالی اسلامی در سررسیدهای مقرر و هزینه‌های انتشار را طی ردیف خاصی در لویای بودجه سالانه کل کشور منظور نماید.

تبصره ۳- در صورت انتشار بخشی از اوراق مالی اسلامی موضوع بند (ب) تبصره (۵) قانون به شکل اسناد خزانه اسلامی، تمامی شرایط انتشار این اسناد تابع آیین‌نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۵) قانون خواهد بود.

ماده ۶- بانی / ناشر مکلف است فهرست طرح‌های متقاضی استفاده از منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک را ظرف بیست روز پس از ابلاغ این آیین‌نامه از طریق بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط جهت تصویب شورای اقتصاد آرایه نماید.

تبصره - طرح‌های موضوع ماده (۵) این آیین‌نامه از شمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۷- اوراق فروش نرفته طرح‌های موضوع بندهای (الف) و (ب) تبصره (۵) قانون، قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرح‌ها در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی و ذی‌حساب مربوط و سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق واگذار شده قابل بازخرید قبل از سررسید توسط بانک عامل نیست.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

تبصره - فهرست پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات طرح موضوع این آیین نامه به همراه میزان مطالبات معوق آنها که به تأیید ذی حساب مربوط رسیده است، برای اوراق موضوع بند (الف) تبصره (۵) قانون توسط بانی/ناشر و برای بند (ب) تبصره (۵) قانون توسط دستگاه اجرایی ذی ربط، به بانک عامل/ رکن بازار سرمایه ارایه می شود.

ماده ۸- با ارایه مدارک و مستندات مورد درخواست بانک مرکزی و سازمان توسط بانی/ناشر، موافقت اولیه انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی ظرف مهلت قانونی صادر می شود و بانی/ناشر ظرف بیست روز از زمان دریافت موافقت اولیه مکلف به انتخاب بانک یا بانک های عامل/ رکن بازار سرمایه خواهد بود.

ماده ۹- بانک عامل موظف است ظرف بیست روز نسبت به بررسی طرح در چارچوب قوانین و مقررات و الزامات مربوط به اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی موضوع این آیین نامه اقدام نماید.

تبصره - طرح های موضوع ماده (۵) این آیین نامه از شمول این ماده مستثنی هستند.
ماده ۱۰- بانک مرکزی پس از تأیید گزارش توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح های تأیید شده توسط بانک عامل، ظرف بیست روز شرایط انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی را اعلام می نماید.

ماده ۱۱- انتشار اوراق مالی اسلامی به صورت الکترونیکی خواهد بود.
ماده ۱۲- نرخ سود اسمی اوراق منتشره براساس مصوبات کمیته و متناسب با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار تعیین می شود.

تبصره - فروش اوراق منتشره در بازار سرمایه به قیمت بازار (بنا به درخواست بانی/ناشر) مجاز است.

ماده ۱۳- در اجرای بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون، بانی/ناشر مکلف به تأمین وثایق و تضمین های مورد نظر بانک عامل/ضامن مورد تأیید سازمان است. در صورت عدم ایفای تعهدات بانی/ناشر در سررسیدهای مقرر، بانک عامل/ضامن مورد تأیید سازمان مکلف است از محل وثایق مذکور رأساً اقدام نماید.

ماده ۱۴- بانک عامل / رکن بازار سرمایه هیچ تعهدی برای پرداخت سودهای علی الحساب / پرداخت های مرتبط با صکوک در سررسید در صورت عدم تأمین وجه آن از سوی بانی/ناشر به دارندگان اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی واگذار شده به پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات ندارد و صرفاً پس از ضبط وثایق و دریافت وجه حاصل از ضبط تضامین اخذ شده موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه امکان پرداخت اصل و فرع اوراق منتشره فراهم خواهد شد.

ماده ۱۵- با صدور مجوز نهایی انتشار اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی به بانک عامل/رکن بازار سرمایه، عرضه اولیه این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در بازار پول / سرمایه در مدت زمان مقرر انجام می شود.

تبصره - با پذیرش این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در سازمان، معاملات ثانویه آن تابع شرایط سازمان خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیأت وزیران

ماده ۱۶- بانک عامل مکلف به درج عبارت "غیرقابل بازخريد قبل از سررسيد در بانک عامل" در گواهی خرید اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی برای آن دسته از اوراقی که به پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات مشمول این آیین نامه واگذار شده، است.

ماده ۱۷- بانک مرکزی / سازمان مکلف است آخرین اطلاعات مربوط به عرضه اولیه اوراق مالی اسلامی را ماهانه به سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه نماید.

ماده ۱۸- بانک عامل / رکن بازار سرمایه مکلف است وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در هر مرحله را براساس فهرست ناشران مزبور ظرف یک هفته پس از تکمیل مستندات انتشار درخصوص بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون به حساب تمرکز وجوه شرکت های مزبور و شهرداری ها و سازمان های وابسته نزد خزانه داری کل کشور و درخصوص بند (ب) تبصره مذکور به ردیف شماره (۳۱۰۱۰۸) جدول شماره (۵) قانون واریز کند.

ماده ۱۹- بازخريد اوراق موضوع بند (د) تبصره (۵) قانون قبل از سررسيد توسط بانک عامل ممنوع است.

ماده ۲۰- در اجرای بند (ج) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از دریافت درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی با رعایت مقررات حاکم بر این آیین نامه و سایر قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

ماده ۲۱- انتشار صکوک اجاره موضوع این آیین نامه منوط به رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط و به خصوص آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹۴- موضوع تصویب نامه شماره ۴۱۸۴۸/ت/۵۲۰۲۶ هـ مورخ ۱۳۹۴/۴/۴ و اصلاحات بعدی آن است.

ماده ۲۲- سایر موارد پیش بینی نشده در این آیین نامه درخصوص نحوه واگذاری، بازخريد و بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی حسب مورد تابع ضوابط و مقررات پیش بینی شده در آیین نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و دستورالعمل صکوک اسلامی مصوب شورای پول و اعتبار/ سازمان است.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور